

Oikeudenmukaisuuden tukeminen: ammattituomareiden ja lautamiesten tiivis yhteistyö ratkaisevassa roolissa

Tiedote 6.4.2024 klo 13.10

Euroopan unionissa käydään parhaillaan vilkasta keskustelua oikeusjärjestelmän ytimessä toimivien maallikkotuomareiden roolista. Heidän osallistumisensa oikeudenkäyttöön ei ole ainoastaan perinteen vaalimista, vaan elintärkeä osa oikeudenmukaisuuden ja läpinäkyvyyden edistämistä. Professori Stefan Machura et al. ovat tuoreessa tutkimuksessaan ”Lay participation adds to the quality of the administration of justice” käsitelleet maallikkotuomareiden merkitystä laadukkaan oikeudenkäytön kannalta Euroopassa. Suomessa maallikkotuomareiden arvostus ja tunnustus on jo vakiintunutta, mutta on aika katsoa tulevaisuuteen ja miettiä, miten lautamiesten roolia voidaan entisestään vahvistaa.

Professori Stefan Machura et al. 2023 kirjoittamassa ja julkaistussa artikkelissa ”Lay participation adds to the quality of the administration of justice ([Laikos Journal Online 2023-2](#))” mukaan maallikkotuomarien osallistuminen on merkittävä tekijä oikeudenkäytön laadun parantamisessa Euroopan unionissa. Artikkelissa korostetaan, että lautamiehet eivät ole ainoastaan osa perinteistä oikeusjärjestelmää, vaan heidän roolinsa ja panoksensa on keskeinen oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämässä. Suomessa, kuten monissa muissakin EU-maissa, maallikkotuomareiden tuoma lisäarvo oikeusprosessiin on tunnustettu ja muualla arvostettu.

Lautamiesjärjestelmän mahdollinen lakkauttaminen Suomessa olisi askel taaksepäin tässä kehityksessä. Sen sijaan, että katsottaisiin olevan tarvetta poistaa maallikkotuomarit oikeussaleista, meidän tulisi pyrkiä vahvistamaan ammattituomarien ja lautamiesten välistä vuorovaikutusta. Maallikkotuomarit, tavalliset kansalaiset ilman juridista koulutusta, tuovat oikeussaliin elämänkokemusta ja maalaisjärkeä. He edustavat yhteiskunnan eri kerroksia, mikä lisää luottamusta oikeuslaitokseen ja sen päätöksiin.

Suomen Maallikkotuomarit ry:n toiminta on esimerkki siitä, kuinka järjestelmällinen koulutus ja yhteistyö tuo ymmärrystä oikeusoppineiden ja maallikoiden välille. Yhdistys toimii yhteistyössä Tuomioistuinviraston, käräjäoikeuksien ja muiden oikeustoimijoiden kanssa. Tavoitteena on laadullisesti hyvän oikeusturvan toteuttaminen yhteiskunnassa. Yhdistys järjestää vuosittain kaksi valtakunnallista koulutustapahtumaa yhdessä Tuomioistuinviraston kanssa: Pidettäviin luentoihin osallistuvat tuomioistuimen osapuolet valitun teeman ympärille.

Maallikkotuomareiden osallistuminen oikeudenkäyttöön on investointi oikeusvaltion periaatteiden vahvistamiseen. Sen sijaan, että nähtäisiin lautamiesjärjestelmän lakkauttaminen ratkaisuna nykyajan haasteisiin, tulisi pyrkiä entistä aktiivisemmin hyödyntämään ja kehittämään tätä järjestelmää. On tärkeää, että ylläpidetään dialogia ja koulutusta. Näin Suomi ei ainoastaan säilytä asemaansa oikeudenmukaisen oikeuskulttuurin edelläkävijänä Euroopassa, vaan myös vahvistaa kansalaistensa luottamusta oikeusjärjestelmään.

Suomen Maallikkotuomarit ry
hallitus

Lisätietojen antajat:

Puheenjohtaja Janne Heilimä

puheenjohtaja@maallikkotuomarit.fi

0400 797 700

Varapuheenjohtaja Olavi Kuikka

olavi.kuikka@gmail.com

040 543 7607

Tiedottaja Johanna Stenros

tiedottaja@maallikkotuomarit.fi

<https://www.maallikkotuomarit.fi/>

<https://www.facebook.com/suomenmaallikkotuomarit/>

https://www.laikos.eu/wp-content/uploads/2023/10/Laikos_2023-02-S.-54-61_Abandlung_Machura_Kutnjak-Ivkovic_Hans_Recent-Developments-about-Lay-Judges-in-the-European-Union.pdf

JAKELU: Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenet, Tuomioistuinvirasto, Oikeusministeriö

Suomen Maallikkotuomarit ry
Finlands Lekmannadomare rf